

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЗАВРШНИ ИСПИТ НА КРАЈУ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

школска 2018/2019. година

КОМБИНОВАНИ ТЕСТ

из природних и друштвених наука

УПУТСТВО ЗА РАД НА ТЕСТУ

- Пред тобом је комбиновани тест из природних и друштвених наука са задацима из биологије, историје, географије, физике и хемије. Тест који треба да решиш има 20 задатака, а за рад је предвиђено 120 минута. Сваки задатак најпре пажљиво прочитај и размисли о томе шта се у њему тражи.
- Пажљиво прочитај текст сваког задатка јер је у њему објашњено на који начин треба да одговориш.
- У квадрат који се налази са десне стране задатка немој ништа уписивати, то је простор у који се уписује број бодова. Током решавања задатака можеш да користиш графитну оловку и гумицу. Током рада не смеш да користиш калкулатор и мобилни телефон.
- На овој и последњој страни немој ништа уписивати.
- Тест попуни **хемијском оловком**. Задатке решавај прво графитном оловком јер тако имаш могућност да, уколико уочиш грешку, ту грешку исправиш.
- Пре него што предаш тест, провери своје одговоре још једном, а потом све одговоре напиши хемијском оловком. Одговор који је написан само графитном оловком неће бити признат, као ни одговор који је прецртаван и исправљан хемијском оловком.
- Ако завршиш раније, предај тест дежурном наставнику и тихо изађи да не сметаш другима.

Желимо ти много успеха на испиту!

1. Ако је тврдња тачна, заокружи слово Т, а ако је нетачна, заокружи слово Н.

1.	Метали добро проводе електричну струју.	Т	Н
2.	Гума је проводник.	Т	Н
3.	Дестилована вода проводи електричну струју.	Т	Н
4.	Ваздух понекад може да проводи електричну струју.	Т	Н

2. 1. При нормалним условима вода се замрзава на тачно одређеној температури. Колика је вредност ове температуре?

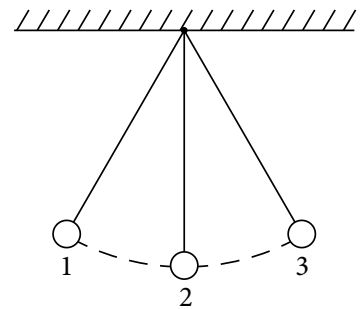
Одговор: _____ °C

2. При нормалним условима вода кључа на тачно одређеној температури. Колика је вредност ове температуре?

Одговор: _____ °C

3. Време за које клатно приказано на слици пређе из тачке 1 у тачку 3 износи 1 s. Колики је период осциловања овог клатна?

- а) 0,5 s
- б) 1 s
- в) 1,5 s
- г) 2 s

Заокружи слово испред тачног одговора.

4. Лопта без почетне брзине слободно пада са висине на којој има потенцијалну енергију 2 000 J. Одреди вредност кинетичке енергије тела на почетку кретања, на половини пређеног пута и при удару у тло. Отпор ваздуха и трење занемарити.

1. кинетичка енергија на почетку кретања $E_k = \text{_____ J}$

2. кинетичка енергија на половини путање $E_k = \text{_____ J}$

3. кинетичка енергија при удару у тло $E_k = \text{_____ J}$

На празне линије напиши тачне вредности.

1. Која намирница је богата скробом?

- а) јаја
- б) сланина
- в) маслине
- г) пшеница

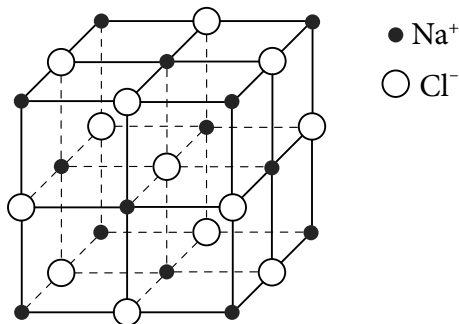
Заокружи слово испред тачног одговора.

2. На линији поред назива супстанце напиши њену формулу.

1. калцијум-оксид _____

2. калцијум-хидроксид _____

3. На слици је модел кристалне решетке натријум-хлорида.

У датој реченици подебљаним словима наведени су појмови од којих је један тачан а један нетачан. У сваком пару заокружи одговарајући појам како би исказ био тачан.

Везе између **атома/јона** у решетки су **слабе/јаке** и због тога натријум-хлорид има **ниску/високу** температуру топљења.

1. Шта је митарење?

- а) сезонска промена боје длаке сисара
- б) излазак одраслог инсекта из лутке
- в) одбацивање и замена перја птица
- г) пресвлачење змије

Заокружи слово испред тачног одговора.

2. Други назив за животно станиште је:

- а) биоценоза;
- б) биотоп;
- в) биосфера;
- г) екосистем.

Заокружи слово испред тачног одговора.

3. Сваки број обележава један део ћелије.

- 1 – ћелијски зид
- 2 – ћелијска мембрана
- 3 – цитоплазма
- 4 – митохондрија
- 5 – хлоропласт
- 6 – једро

Делови које имају и биљна и животињска ћелија обележени су бројевима:

_____.

4. Кишна глиста је двополни организам. Како се код ње одвија оплођење?

- а) у истој јединки – самооплођењем
- б) парењем између мужјака и женке
- в) унакрсно између два хермафродита
- г) ван тела у воденој средини

Заокружи слово испред тачног одговора.

5. Ребра су са грудном кости повезана хрскавицом и то омогућава:

- а) рад грудне жлезде;
- б) покрете дисања;
- в) раст организма;
- г) проток крви кроз срце.

Заокружи слово испред тачног одговора.

- 1.** Затворене криве линије на географским картама којима се приказује рељеф називају се:
- а) изобате;
  - б) координате;
  - в) изохипсе;
  - г) паралеле.
- Заокружи слово испред тачног одговора.
- 2.** У следећим реченицама, подебљаним словима, наведени су појмови од којих је један тачан а један нетачан.
- Заокружи одговарајући појам тако да тврдња буде тачна.
- 1. Последица кретања Земље око своје осе је **смена годишњих доба /смена обданице и ноћи**.
  - 2. Преступна година се јавља сваке **друге/ четврте** године.
- 3.** Сваку планину из леве колоне повежи са одговарајућим планинским областима у десној колони.
- Напиши одговарајуће слово на празне црте.
1. ___ Јастребац	а) Старовлашке планине
2. ___ Златибор	б) Проклетијске планине
3. ___ Ртањ	в) Српско-македонска маса
	г) Карпатско-балканске планине
-
- 4.** Повежи климатске прилике наведених делова света са климатским факторима који су на њих утицали.
- Напиши одговарајуће слово на празне црте.
1. ___ На Антарктику је вечити лед.	а) велика географска ширина
2. ___ У Монголији је јако сушна клима.	б) близина хладне морске струје
3. ___ На западу Намибије налази се пустиња.	в) близина топле морске струје
	г) велика удаљеност од мора
-

1. Ком веку припада 776. година п.н.е?

Одговор: _____ п.н.е.

2. Шта је био један од најважнијих узрока балканских ратова 1912–1913. године?

- а) стварање Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца
- б) тежња балканских народа за ослобођењем од османске власти
- в) атентат Гаврила Принципа на аустроугарског престолонаследника
- г) сукоб Централних сила и Антанте

Заокружи слово испред тачног одговора.

3. Повежи историјску појаву са одговарајућим веком.

Напиши одговарајуће слово на празне црте.

1. ____ проналазак штампарске машине	а) XX век
2. ____ проналазак пеницилина	б) XVIII век
3. ____ проналазак парне машине	в) XIV век
	г) XV век

4. Пажљиво прочитај одломак из историјског извора и одреди на којој мировној конференцији је настао.

„Члан XXXIV Високе стране уговорнице признају независност Кнежевине Србије, ...
Члан XXXVI регулише државне границе Србије, које су проширене на четири округа – нишки, пиротски, врањски и топлички.“

- а) Бечки конгрес 1815.
- б) Берлински конгрес 1878.
- в) Лондонска конференција 1912/13.
- г) Париска конференција 1919.

Заокружи слово испред тачног одговора.